

Gehaat zijn

In Genesis 29 vers 31 en 33 zegt Lea dat zij gehaat wordt door haar man. Tenminste, zo lijkt de Hebreeuwse tekst dit aan te geven. Veel vertalingen geven dit dan ook zo weer.

De Staten Vertaling, Naardense vertaling, Buber-Rosenzweig, Fox, Chouraqui en Tora (Buijs) vertalen allemaal 'gehaat'.

Een aantal andere vertalingen zwakken dit 'haten' wat af. De HSV heeft 'minder geliefd', de Willibord-vertaling: 'minder bemind'. en de NBV21 heeft 'minder houden van' en 'weinig houden van'. Alter heeft 'despised (veracht).

In de Psalmen komt het woord 'haten', 'haters' wel 41 keer voor, en steeds lijkt het te gaan om het tegengestelde van 'liefhebben', dus: 'haten'. Wat 'haten' inhoudt blijkt ook uit 2 Samuel 13 waar wordt gesproken van de liefde van Amnon ten aanzien van zijn halfzuster Tamar, wat omslaat in haat. Verder in dit hoofdstuk is ook sprake van haat, maar nu van de kant van Amnons halfbroer, Absalom, omdat Amnon Absaloms zuster Tamar heeft aangerand. En deze haat heeft broedermoord tot gevolg.

Kortom, in alle bovengenoemde plaatsen is echt sprake van 'haat' en 'haten', en niet van 'minder liefde' of van 'verachten'.

Dat roept wel de vraag op waarom Jakob zijn vrouw Lea ging haten.

Hieronder volgt een mogelijke verklaring:

In Genesis 30: 23 staat dat de vader van beide meisjes hen verwisselde, zodat Jakob met Lea trouwde in plaats van met Rachel, voor wie hij zeven jaar gewerkt had. De enige die onkundig was van deze bedrog was Jakob. Niet alleen Laban wist ervan, maar zonder medeweten van de twee meisjes was dit bedrog niet gelukt. Dus Lea heeft welbewust Jakob voorgelogen en de plaats van Rachel ingenomen. Als er al iemand is die dit schouderophalend zou accepteren, Jakob zeker niet. Maar gedane zaken nemen geen keer. Dat Jakob daarna de bedriegster Lea ging haten lijkt niet verbazingwekkend.

Ook over het motief van Lea wordt niets verteld. Was zij heimelijk verliefd op Jakob? Of wilde zij niet tegen de wil van haar vader ingaan?

Dat Lea een bijzondere vrouw was (en welke vrouw is dit eigenlijk niet?), blijkt later door haar gedrag, zowel tegenover Jakob als tegenover haar vader Laban.

Lukas de Groot, December 2024